

TUTKIMUSRAPORTTI

RAASEPORI

Fiskari

Malcolmintie/Peltorivi

Historiallisen ajan ruukkialueen tontin koekaivaus 6.5.2021

Museovirasto

ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT
TUIJA VÄISÄNEN

Tiivistelmä

Raaseporin Fiskarissa, Peltorivin ja Malcolmintien risteyksessä, historiallisen ajan ruukkialueella tehtiin koe-kaivaus asemakaavan muutosta varten. Ruukkialueen inventoinnissa kohdan oli todettu olevan potentiaalinen varhaisempien rakenteiden säilymisen kannalta. Työn tilaaja oli Raaseporin kaupunki ja työn toteutti Museoviraston Arkeologiset kenttäpalvelut 6.5.2021. Koekaivauksissa havaittiin, että paikalla on säilynyt varhaisempia rakennuksen jäännöksiä aivan Peltorivin tuntumassa. Todennäköisimmin havaitut työväenasunnon jäännökset ajoittuvat 1700-1800-luvulle.

Sisällys

Tiivistelmä.....	
Arkisto- ja rekisteritiedot.....	1
Peruskarttaote ETRS-TM35FIN	2
1. Johdanto	3
2. Kylätontin ympäristö ja historiaa	5
2.1 Tontin ympäristö	5
2.2 Ruukin historiaa	5
2.3 Tontin vaiheita.....	6
3. Tutkimukset ja havainnot	8
3.1 Tutkimusmenetelmät	8
3.2 Havainnot	8
4. Yhteenveto	11
Lähteet.....	12
Kuvaluettelo	13
Kartta 1	

Kannen kuva: AKDG6832:7. Raasepori Fiskari. Koeojaa kaivetaan. Kuvattu kaakosta. Kuvaaja Tuija Väisänen.

Arkisto- ja rekisteritiedot

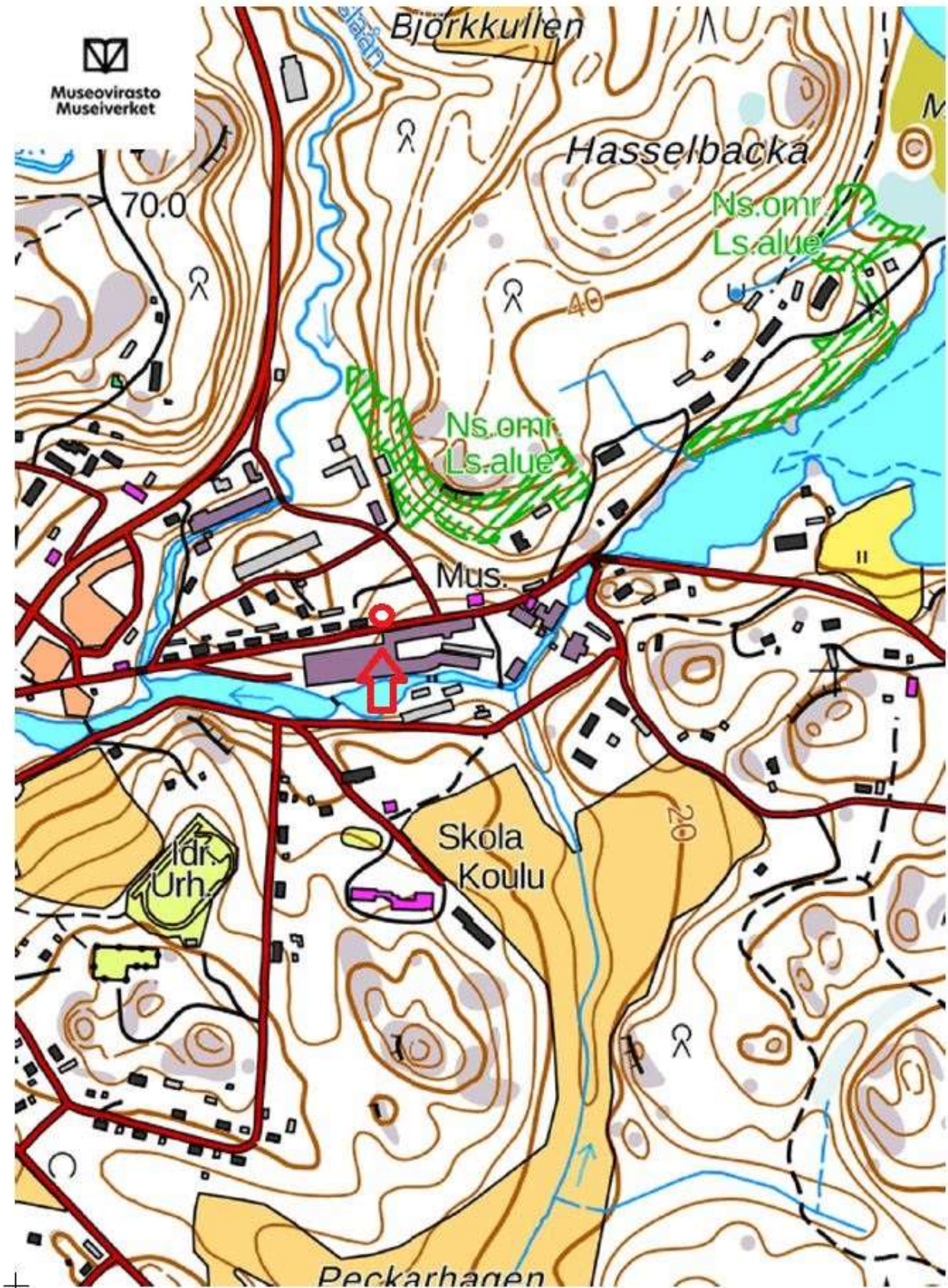
Kunta: Raasepori
Tutkimuskohde: Fiskarsin ruukki (yläruukki)
Muinaisjäännöstunnus: 1000015802
Kohteen ajoitus: Historiallisen ajan teollisuuskohte, ruukkialue
Osoite: Malcolmintie/Peltorivi
Kiinteistötunnus: 710-711-1-24
Tilaaja: Raaseporin kaupunki
Kohteen koordinaatit (ETRS-TM35FIN): P: 6671059 I: 308482
Kenttätöaika: 6.5.2021
Tutkimuksen laatu: koekaivaus
Tutkimuksen laajuus: Alue noin 500 m², kaivettu ala n. 15 m²
Tutkija: FM Tuija Väisänen
Apulaistutkija: FM Heli Lehto
Tutkimuslaitos: Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut
Tutkimuslupa: -
Löydöt: Ei talteen otettavia löytöjä
Digitaalikuvat: AKDG6832:1-18

Aikaisemmat lähialueen arkeologiset tutkimukset:

Vesa Laulumaa 2019: Raasepori. Teollisuusarkeologinen selvitys Fiskarsin yläruukin alueella, Malcolmintien asemakaava-alue. Arkeologiset kenttäpalvelut, Museovirasto.

Jouko Pukkila 2017. Raasepori, Fiskarsin ruukki. Arkeologinen valvonta teollisuushistoriallisessa kohteessa. Arkebuusi osuuskunta.

Timo Jussila ja Johanna Rahtola 2015. Raasepori, Fiskarsin ruukki, Paja-aukio, arkeologinen valvonta 2015. Mikroliitti Oy.

P: 6670293
I: 308054

200 m

1. Johdanto

Tutkimuskohde sijaitsee Fiskarsin ruukin alueella. Peltorivi 22:n itäpuolella havaittiin yläruukin alueen teollisuusarkeologisessa selvityksessä vuonna 2019 (Vesa Laulumaa, MV/ARKE) rakennuksen jäännöksiä maan pinnalla ja arvioitiin, että paikalla on voi olla säilynyt kulttuurikerrosta jo 1700-luvun asutuksesta. Alueella ei ole aiemmin tehty maaperään kajoavia tutkimuksia. Raaseporin kaupungin, Fiskars Oy:n, Länsi-Uudenmaan museon ja Museoviraston Kulttuuriympäristöpalveluiden välisessä Muinaismuistolain 13 § mukaisessa neuvottelussa (17.12.2020) todettiin kohteen vaativan koetutkimuksia muinaisjäännösstatuksen selvittämiseksi. Länsi-Uudenmaan museo on ohjeistanut lausunnossa (18.12.2020) rakennuksen paikan koetutkimukset mahdollisen tutkimustarpeen määrittämiseksi. Tutkimuksessa oli selvitettävä, onko kohteella säilynyttä kiinteää muinaisjäännöstä ja/tai kulttuurikerroksia, jotka vaatisivat jatkotutkimuksia. Lisäksi maanpinnalle erotuvat rakenteet tuli dokumentoida riittävällä tarkkuudella. Raaseporin kaupunki tilasi työn Museoviraston Arkeologisilta kenttäpalveluilta. Koska kohteen muinaisjäännösluonne oli epävarma, ei tutkimuksiin edellytetty tutkimusluvan hakemista.

Tutkittava oletettu rakennuksen paikka sijaitsee Raaseporin Fiskarin Malcolmintien ja Peltorivin risteyksessä, Peltorivin puolella tyhjällä tontilla. Tutkittava tonttialue sijaitsee olemassa olevien Peltorivin työntekijöiden asuntojen ja parkkialueen välissä. Alue on tällä hetkellä rakentamaton, joskin tontin länsiosassa on muuntamo. Kohde sijaitsee Fiskarsin ruukin rajaamattoman muinaisjäännösalueen (mj-tunnus 1000015802, rekisterin piste masuunin kohdalla) tuntumassa. Fiskarsin ruukki on luokiteltu myös valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi ympäristöksi (RKY).

AKDG6832:2. Raasepori Fiskari. Yleiskuva tutkittavasta alueesta Peltorivin varrella. Kuvattu kaakosta. Kuvaaja Tuija Väisänen.

Alueelle kaivettiin kaivinkoneella kaksi yläreunastaan noin 1,5 metriä leveää koeojaa. Koeojat kaivettiin toinen poikittain tontin halki kohti korkeampaa osaa ja toinen lähelle Peltoriviä sen suuntaisesti. Pohjoisemmassa koeojassa havaittiin rakennusjätettä, joka ajoittunee 1900-luvulle. Puretun rakennuksen seinärakenteita ja betonilaattaa oli yhä säilyneenä maan alla. Rakennuksen eteläpuolella oli kuitenkin säilynyt osia myös varhaisemmasta rakennuksesta. Sää oli tutkimushetkellä sateinen, mikä aiheutti haasteita hienojakoisen maa-aineksen osalta maakerrosten erottamiselle. Työn suorittivat arkeologit FM Tuija Väisänen ja FM Heli

Lehto. Kaivinkonevalvonnasta huolehti pääasiassa Tuija Väisänen. Tuija Väisänen kirjoitti sanallisen dokumentoinnin kaivetuista koejista ja koekuopista sekä huolehti valokuvauksesta. Heli Lehto huolehti mittausdokumentoinnista. Jälkityövaiheessa Heli Lehto on puhtaaksi piirtänyt kartta-aineiston, ja Tuija Väisänen on luettellonut valokuvat ja koostanut tämän raportin.

A handwritten signature in blue ink, reading "Tuija Väisänen". The signature is fluid and cursive, with the first name "Tuija" and last name "Väisänen" clearly distinguishable.

Helsingissä 1.6.2021

Tuija Väisänen, FM

2. Kylätontin ympäristö ja historiaa

2.1 Tontin ympäristö

Tutkimusalue sijaitsee Fiskarin yläruukin alueella, Peltorivin ja Malcolmintien kulmauksessa. Peltorivin varrella sijaitsee 1800-luvun alussa rakennettuja työntekijöiden asuntoja. Nykyisin taloja on jäljellä kahdeksan kappaletta. Tutkittava alue sijaitsee Peltorivin itäpuolella rakentamattomalla kiinteistöllä Peltorivi 22:n ja pysäköintialueen välissä. Alue on rakentamatonta pohjoisessa aina Isidorintielle asti lukuun ottamatta lounaisosassa sijaitsevaa muuntamoaa. Pysäköintialuetta varten on tehty maaleikkausta ja pohjustuksia. Pysäköinti-alueen länsireunassa on jätepiste. Peltorivin eteläpuolella sijaitsee nykyisin Aurapaja, jonka vanhimmat osat on rakennettu 1917–18 ja sen viimeiset vaiheet ovat 1970-luvulta.

Peltorivin varrella kasvaa lehtipuita, muuten alue on pääosin heinikköä. Vanhan kivijalan tuntumassa on hie-
man pensaikköä. Maassa erottuu joitakin kiviä, sekä puretun rakennuksen kivijalkaa. Maasto viettää sekä etelään kohti Peltoriviä että itään kohti Malcolmintietä. Maaperä on pääasiassa savista multaa.

AKDG6832:1. Raasepori Fiskari. Yleiskuva tutkittavasta alueesta Peltorivin varrella. Kuvattu luoteesta. Kuvaaja Tuija Väisänen.

2.2 Ruukin historiaa

Ruukin historia Raaseporin teollisuusarkeologisesta selvityksestä (Laulumaa 2019) täydennettynä Fiskarin yläruukin kaavamuutosalueen historiaselvityksellä (Vesterinen 2019). Fiskarsin ruukki perustettiin vuonna 1649. Sitä ennen Pohjan pitäjään oli perustettu jo vuonna 1630 Antskogin ruukki, joka sijaitsee noin 6 km Fiskarsista koilliseen, ja vuonna 1641 Billnäsin ruukki noin 12 km Fiskarsista kaakkoon. Fiskarsin ruukin perusti Peter Thorwöste, joka oli myös Antskogin omistaja. Ruukki rakennettiin Fiskarsinjoen alajuoksulle. Ensi vaiheessa rakennettiin masuuni ja vasarapaja joen länsirannalle. Peter Thorwösten kuoltua ruukki siirtyi hänen pojalleen Johanille. Ruukkitoiminta katkesi kokonaan 1712 ja jatkui uudelleen vasta 1731. 1750-luvulla Fiskarsissa aloitettiin kuparimalmin jalostus. 1800-luvulla yläruukille tehdasalueelle rakennettiin muun muassa

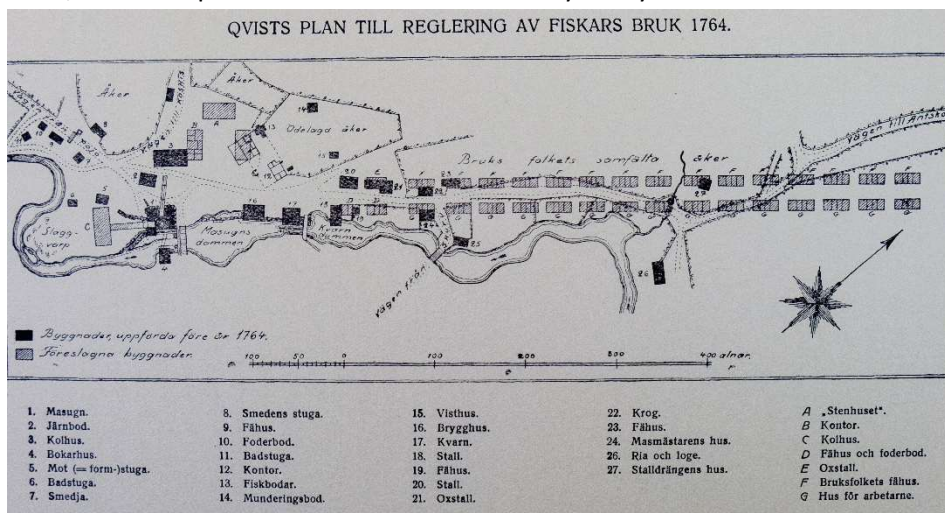
konepajarakennus (1837) ja valimo (1836) ja alaruukille kuparipaja sekä hienotaetehdas. Masuuni suljettiin lopullisesti vuonna 1802, mutta konepajateollisuutta Fiskarsissa oli vielä 1900-luvun jälkipuolella.¹

Ruukki kärsi vaurioita Suuren Pohjan sodan aikana vuosina 1700–1721 ja sodan jälkeen se päättyi kauppias John Montgomeryn omistukseen. Sodan jälkeiseen jälleenrakentamiseen liittyi Bengt Bengtson Qvistin laatima asemakaava vuodelta 1764. Kaavassa silmiinpistävää on alaruukilta lähtevä viivasuora rakennusketju, joka koostuu työläisten tuvista ja niitä vastapäätä olevista navetoista. Tämä ns. Alaruukinkatu sai myöhemmin jatkoa ns. Yläruukin kadusta, joka on nykyinen Peltorivi. Alaruukinkadun suunnitelma toteutui vain osittain. Kadun varressa olleet työläisten tuvat purettiin Julinin aikana 1800-luvulla. Peltorivin talot on uusittu vuosina 1829–1834 ja rakennettu samoille paikoille kuin aiemmat yläruukin työntekijöiden asunnot, jotka olivat peräisin 1700-luvun loppupuolelta.²

Suomen sodan (v. 1808–1809) jälkeen ruukki päättyi Ludvig Björkmanin omistukseen ja vuonna 1822 se siirtyi turkulaisen apteekkarin Johan Jacob Julinin käsiin. Ruukin toiminta perustui 1800-luvun alkupuolelta raudan jalostamiseen, ja Julin alkoi tehostaa ruukin toimintaa merkittävästi. Julin aloitti mm. malminlouhinnan Kiskon Malmbergetiltä, perusti tuotantolaitoksia ja koulun. Julinin aikana Fiskars toimitti koneita ja osia mm. höyrylaivoihin ja Tampereelle Finlaysonin tehtaalle sekä Saimaan kanavan sulku- ja siltalaitteisiin. Julinin kuoleman jälkeen vuonna 1853, ruukki siirtyi hetkeksi holhoojahallituksen käsiin, kunnes Julinin poika Erik oli kylliksi vanha ottamaan toiminnan haltuunsa. Fiskars Oy perustettiin vuonna 1883. Nykyisin Fiskars Oyj Abp on vanhin yhä toiminnassa oleva suomalainen yritys.³

2.3 Tontin vaiheita

Tutkittava rakennuspaikka Peltorivi 22 itäpuolella on vuoden 1764 suunnitelmassa työntekijöiden asuinrakennuksen paikkana. Koko 1800-luvun kartoissa paikalle on piirretty asuinrakennus. Vuoden 1853 suunnitelmaportissa asuinrakennuksen rakennusvuodeksi on merkitty 1824. Härön mukaan osa työläisasunnoista on rakennettu uudestaan ja osa peruskorjattu. Vuoden 1922 kartassa asuinrakennus on kuitenkin hävinnyt kartalta ja hieman pohjoisemmaksi on ilmestynyt rakennus 47. Tämä rakennus on merkitty peruskarttaan vielä 1982, mutta on purettu ennen vuoden 1989 täydennyskartoitusta.⁴

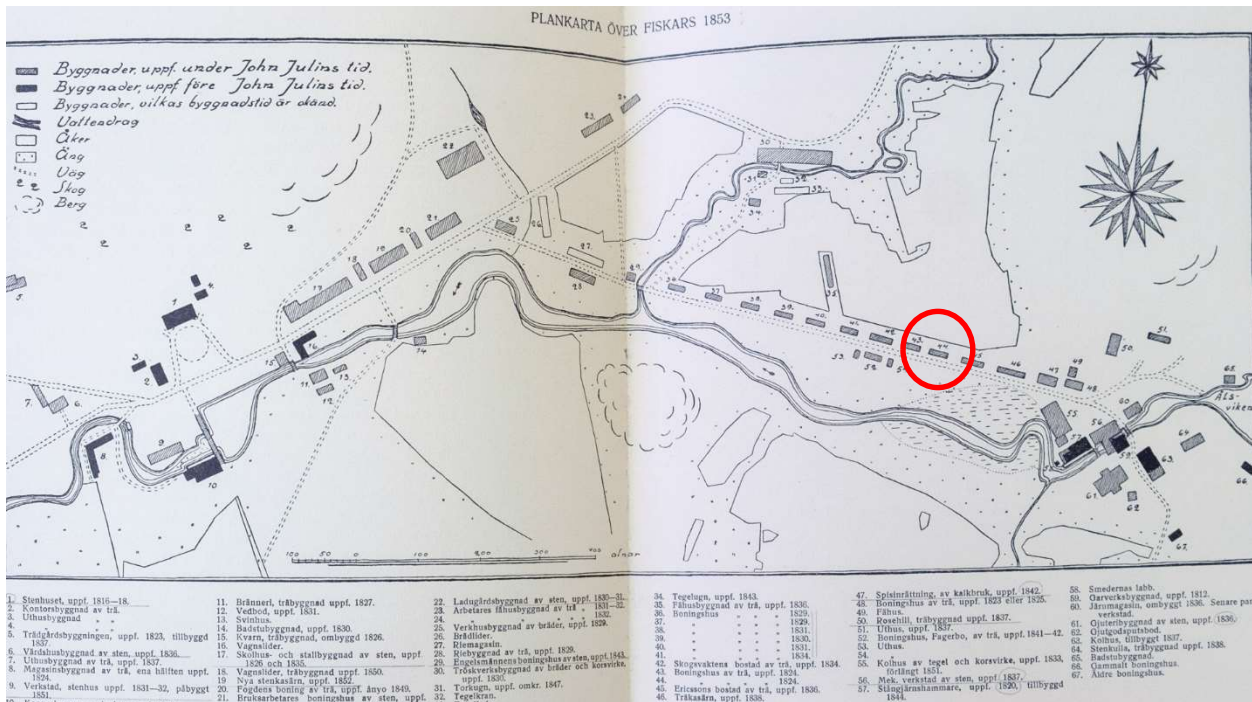
Qvistin asemakaava vuodelta 1764. (Kuva Gabriel Nikanderin kirjasta Fiskars bruk historia, s.57). Kuvaan on merkitty suunnitellut Peltorivin työväenrakennukset.

¹ Laulumaa 2019, Vesterinen 2019, Härö 1985

² Laulumaa 2019

³ Laulumaa 2019

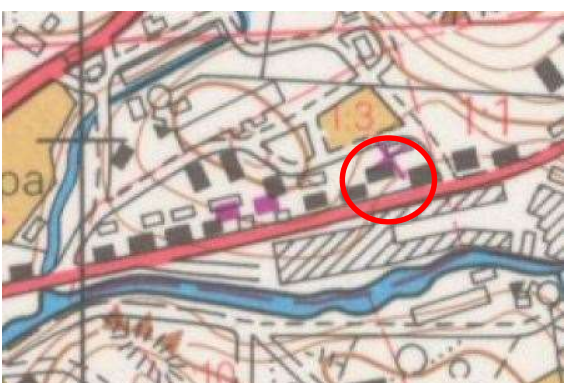
⁴ Nikander 1929 (Qvistin asemakaava vuodelta 1764 s. 57, Suunnitelmaportta vuodelta 1853 s. 76-77); Karta över Fiskars bruk uppgjord sommaren 1922; Härö 1985; Peruskartta 2014 05 vuosilta 1982 ja 1990

Suunnitelmakartta vuodelta 1853. (Nikander 1929, s. 76-77). Tutkimusalue merkitty punaisella.

Ote kartasta vuodelta 1922. (Kartta Fiskarsin arkisto, L 5:3, ritningskåp 2). Tutkimusalue merkitty punaisella.

Otteet peruskartasta 2014 05 vuosisilta 1982 ja 1990. Tutkimusalue merkitty punaisella.

3. Tutkimukset ja havainnot

3.1 Tutkimusmenetelmät

Koekaivauksissa tontille kaivettiin kaivinkoneella kaksi koeojaa. Kaivinkonekaivusta vastasi VJ maa-aines. Käytössä oli 3,5 tn tela-alustainen kaivinkone. Koeojat kaivettiin 1,3–1,7 m leveinä ojan syvyydestä riippuen. Koeojat dokumentoitiin sanallisesti ja valokuvaamalla ja koeojat sekä havainnot mitattiin paikoilleen Trimble R10 GNSS-järjestelmällä Raaseporin kaupungin käyttämässä ETRS-GK24 koordinaatistossa, korkeusjärjestelmässä N2000. Korkeuksista on käytetty yksikköä m mpy (metriä meren pinnan yläpuolella), millä tarkoitetaan korkeusjärjestelmän N2000 korkeuslukua. Mittausten tarkkuus oli ± 3 cm (x,y,z). Valokuvat on luetteloitu numerolla AKDG6832:1-18 MuseumPlus-kokoelmahallintajärjestelmään. Koekaivauksissa kulttuurikerroksista ei tullut löytöjä ja pintamullasta tehdyt löydöt on valokuvattu ja poistettu luetteloimatta. Maan päälle näkyvät 1900-luvun alun rakennuksen perustusten osa mitattiin takymetrillä.

Koeoja kaivettiin oletetun rakennuspaikan poikki luode-kaakkosuuntaisena 14,6 m pituisena ja toinen lyhyempi kaivettiin sen kaakkoisosaan jotakuinkin itä-länsisuuntaisena 4,3 m pituisena. Kaivu ulottui syvimmillään 1,2 m syvyyteen nykyisestä maanpinnasta. Muuntajan läheisyyteen tai aivan Peltorivin tuntumaan ei kaivettu sähkö- yms. kaapeleiden ja mahdollisten putkien vuoksi. Kaivinkonekaivu tehtiin koko ajan arkeologin valvonnassa. Kun kaivussa havaittiin rakenteita tai kulttuurikerrosta, niiden tarkempaa luonnetta selvitetiin lapiokaivuna.

3.2 Havainnot

Kaivaminen aloitettiin noin kuuden metrin päästä Peltorivin reunasta kohti luodetta. Pinnalla oli 10-30 cm:n paksuinen multakerros. Noin 25 cm:n syvyydeltä, pintamullan alla tuli esiin lähes pelkästä tiilestä koostunut purkukerros. Koska kohteeseen ei ollut haettu tutkimuslupaa, tarkistettiin lupa jatkaa kaivua syvemmälle Länsi-Uudenmaan museolta ja Museoviraston Kulttuuriympäristöpalveluista. Tällä välin koeojan kaivua jatkettiin kohti luodetta. Multakerroksen alla, purkukerroksen luoteispuolella maa oli mullansekaista savisilttiä. Kerroksen paksuus oli n. 20–40 cm. Sen alla havaittiin hieman tummempi multakerros, joka sadesäässä ei kuitenkaan erottunut selvästi. Noin 3,7 metrin päässä koeojan kaakkoispäädystä esiin tuli luonnonkivirakenne (P: 6668814,03 I:24475082,96 Z = 13,22 m mpy), joka vaikutti rakennuksen kiviperustuksen osalta. Perustuksen kivet olivat kooltaan 25 x 38 - 38 x 55 cm. Kiviä oli kahdessa rivissä. Niiden ympärillä havaittiin kulttuurikerros, tiivis kellanruskea hiekkainen silttikerros, jonka seassa oli tiilimurua. Kiviperustuksesta n. 1,7 metriä luoteeseen esiin tuli yksittäinen melko kookas kivi (näkyvältä osaltaan 56 x 70 cm). Myös tämän kiven kaakkoispuolella havaittiin hiekkaista silttiä. Kivi voi olla osa paikoillaan olevaa rakennetta, mutta tämä on epävarmaa. Kiven luoteispuolella silttikerroksen alta alkoi tulla esiin modernia purkujätettä. Purku- ja täytökerroksia oli paikoin yli metrin paksuudelta. Purkukerrosten väleissä erottui väliseinärakenteita kuonatii- listä ja tiilistä sekä kivistä ja betonista. Rakennuksen pohjana oli betonilaatta, jota ei rikottu.

AKDG6832:16. Raasepori Fiskari. Vanhemman rakennuksen kiviperustusta. Kuvattu kaakosta. Kuvaaja Tuija Väisänen.

AKDG6832:10. Raasepori Fiskari. Modernin rakennuksen purkukerrostusta ja betonilaattaa. Kuvattu kaakosta. Kuvaaja Tuija Väisänen

Yllä: AKDG6832:11. Raasepori Fiskari. Modernin rakennuksen seinärakennetta ja betonilaattaa. Kuvattu idästä. Kuvaaja Tuija Väisänen

Oikealla: AKDG6832:12. Raasepori Fiskari. Modernin rakennuksen väliseinäkkennettä. Kuvattu idästä. Kuvaaja Tuija Väisänen

Toinen koeaja kaivettiin itä-länsisuuntaisena havaitun tiilipurkukerroskohdalle. Kerros koostui lähes pelkistä tiilenpaloista ja tiilimurskasta. Koeajan itäosassa havaittiin vain 15–20 cm paksuinen pintamulta ja sen alla harmaanruskea mullan sekainen savisiltti n. 45–50 cm paksuudelta. Tämän alla havaittiin puhdas pohjasiltti korkeudella 12,70 m mpy. Tiilipurkukerros rajautui lännessä havaittuun maatuneeseen hirteen tai mahdollisesti lankkuun (lev. 9 cm; P: 6668812,47 I: 24475083,47 Z = 12,77 m mpy). Hirren itäpuolella tiilikerros oli noin 42 cm:n paksuinen ja sen alta (korkeudelta 12,24 m mpy) esiin tuli hyvin huonokuntoinen lautataso, mahdollinen lattia. Koska odotettavissa oli huonokuntoisia puurakenteita, ei kaivua jatkettu pidemmälle. Tässä vaiheessa otettiin yhteyttä Länsi-Uudenmaan museoon, jonka arkeologin kanssa todettiin, että tässä vaiheessa tehdyt havainnot siitä, että alueella on säilynyt rakenteita, on riittävä.

Löytöaineisto oli erittäin niukkaa. Pintamullan ja ylemmän täytön seasta löytyi kaksi luuta ja yksi koristelematon punasaviastian pala. Lisäksi pintamullan joukossa oli yksi piiposliiniastian pala. Löydöt on valokuvattu ja poistettu luettelomatta.

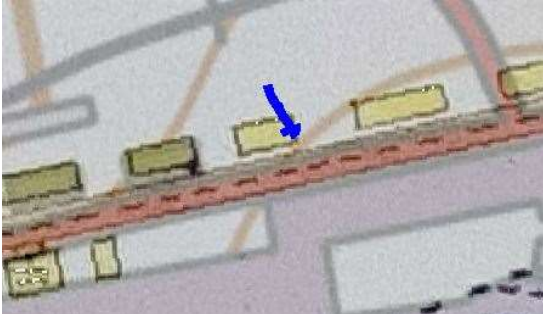
AKDG6832:12. Raasepori Fiskari. Vanhemman rakennuksen puurakenteita ja tiilipurkukerrosta. Kuvattu kaakosta. Kuvaaja Tuija Väisänen

Vasen kuva: AKDG6832:17. Raasepori Fiskari. Raasepori Fiskari. Poistettuja löytöjä. Kuvaaja Tuija Väisänen

Oikea kuva: AKDG6832:18. Raasepori Fiskari. Raasepori Fiskari. Poistettu löytö. Kuvaaja Tuija Väisänen

Havaittuja rakenteita ei voida varmuudella ajoittaa 1700-luvulle. Alueen eteläosa on säilynyt koskemattomana pitkään ja on varsin mahdollista, että laajemmissa tutkimuksissa alueelta olisi erotettavissa 1700-luvun ja 1800-luvun alun rakenteita. Purkukerroksessa ei havaittu mitään moderniin rakentamiseen viittaavaa, mitä 1800-luvun lopulla puretuissa rakennuksissa usein on. Kuitenkin 1800-luvun alkupuolen ja 1700-luvun loppupuolen purkukerrosten ja rakenteiden erottaminen toisistaan ilman löytöaineistoa on varsin haastavaa.

Vasen kuva: Ote kartasta vuodelta 1896. Sinisellä koeojat. Asemointi Heli Lehto ja Vesa Laulumaa.

Oikea kuva: Ote kartasta vuodelta 1922. Sinisellä koeojat. Asemointi Heli Lehto.

4. Yhteenveto

Koetutkimuksissa todettiin, että aiemmin inventoinnissa havaitulla rakennuksen paikalla on säilynyt varhaisempia rakenteita ja kulttuurikerrosta. Tontin myöhempi rakentaminen on hävittänyt osittain mahdolliset varhaisemmat kulttuurikerrokset ja rakenteet, mutta osa on säilynyt Peltorivin läheisyydessä. Paikalla havaittiin sekä puurakenteita että kivirakenteita, mutta löytöaineisto oli hyvin niukkaa. Tästä johtuen ajoitus on epävarmaa. Mitä todennäköisimmin 1800-luvun alun rakentaminen ei kuitenkaan ole tuhonnut kokonaan 1700-luvun rakennuksen jäännöksiä ja kohteella saattaisi olla havaittavissa molemmat aikatasot.

Lähteet

Kartat

Karta öfver Fiskars bruk 1896. No 387. byggnader numrerade. L 5:1. Fiskarsin arkisto, karttakokoelma.

Karta över Fiskars bruk uppgjord sommaren 1922. L 5:3. Fiskarsin arkisto, karttakokoelma.

Peruskarttalehti 2014 05 vuosilta 1982 ja 1990

Tutkimusraportit

Laulumaa, Vesa 2019: Raasepori. Teollisuusarkeologinen selvitys Fiskarsin yläruukin alueella, Malcolmintien asemakaava-alue, 4.-5.5.2019. Arkeologiset kenttäpalvelut, Museovirasto.

Härö, Erkki 1986: Suomen metalliruukit. Museovirasto, Rakennushistorian osasto. Museoviraston arkisto.

Kirjallisuus

Nikander, Gabriel 1929: Fiskars bruks historia.

Muut

Raaseporin kaupunki. Fiskarsin yläruukin kaavamuutosalue, Raasepori. Historiaselvitys ja pilaantuneisuuden tutkimussuunnitelma. 13.5. Minna Vesterinen, piirustukset Olli Virta. Sitowise.

Kuvaluettelo

kuvanumero	aihe	kuvaaja
AKDG6832:1	Raasepori Fiskari. Yleiskuva tutkittavasta alueesta Peltorivin varrella. Kuvattu luoteesta.	Tuija Väisänen
AKDG6832:2	Raasepori Fiskari. Yleiskuva tutkittavasta alueesta Peltorivin varrella. Kuvattu kaakosta.	Tuija Väisänen
AKDG6832:3	Raasepori Fiskari. Yleiskuva tutkittavasta alueesta Peltorivin varrella. Kuvattu lännestä.	Tuija Väisänen
AKDG6832:4	Raasepori Fiskari. Maan pinnalla erottuva myöhempi kiviperustus. Kuvattu idästä.	Tuija Väisänen
AKDG6832:5	Raasepori Fiskari. Maan pinnalla erottuva myöhempi kiviperustus. Kuvattu luoteesta.	Tuija Väisänen
AKDG6832:6	Raasepori Fiskari. Maan pinnalle kasattuja kiviä. Kuvattu idästä.	Tuija Väisänen
AKDG6832:7	Raasepori Fiskari. Koeojaa kaivetaan. Kuvattu kaakosta.	Tuija Väisänen
AKDG6832:8	Raasepori Fiskari. Koeojaa kaivetaan. Kuvattu lounaasta.	Tuija Väisänen
AKDG6832:9	Raasepori Fiskari. Täyttökerrosta. Kuvattu kaakosta.	Tuija Väisänen
AKDG6832:10	Raasepori Fiskari. Modernin rakennuksen purkukerrosta ja betonilaattaa. Kuvattu kaakosta.	Tuija Väisänen
AKDG6832:11	Raasepori Fiskari. Modernin rakennuksen seinärakennetta ja betonilaattaa. Kuvattu idästä.	Tuija Väisänen
AKDG6832:12	Raasepori Fiskari. Modernin rakennuksen väliseinärakennetta. Kuvattu idästä.	Tuija Väisänen
AKDG6832:13	Raasepori Fiskari. Vanhemman rakennuksen puurakenteita ja tiilipurkukerrosta. Kuvattu etelästä.	Tuija Väisänen
AKDG6832:14	Raasepori Fiskari. Vanhemman rakennuksen puurakenteita ja tiilipurkukerrosta. Kuvattu kaakosta.	Tuija Väisänen
AKDG6832:15	Raasepori Fiskari. Vanhemman rakennuksen puurakenteita ja tiilipurkukerrosta. Kuvattu lounaasta.	Tuija Väisänen
AKDG6832:16	Raasepori Fiskari. Vanhemman rakennuksen kiviperustusta. Kuvattu kaakosta.	Tuija Väisänen
AKDG6832:17	Raasepori Fiskari. Poistettuja löytöjä.	Tuija Väisänen

AKDG6832:18	Raasepori Fiskari. Poistettu löytö.	Tuija Väisänen
-------------	-------------------------------------	----------------

x= 6668836
y= 24475072

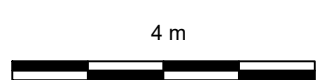
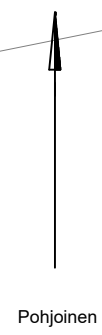
x= 6668836
y= 24475094

x= 6668808
y= 24475072

x= 6668808
y= 24475094

13,90 Maan pintakorko
12,77 Ilmiön pintakorko
12,70 Pohjamaan pinta
12,47 Kaivussyvyys

- Kaivettu alue
- Kivi
- Puu
- Kulttuurikerros
- Tiilipurku
- Betonilaatta

RAASEPORI FISKARI Peltorivi		Havaintokartta Kaivetut alueet ja tehdyt havainnot	
Tuija Väisänen 2021		MK 1:100	
MITTAUSDOKUMENTOINTI Pohjakartta Raaseporin kaupunki		MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT	
H. Lehto Puht.piirt. H. Lehto 2021		Koord.: ETRS-GK24 Korkeus: N2000	Kartta 1

Akerraden

Muuntamo

Parkkipaikka

Maan pinnalla erottuva perustus

Rakennuksen väliseinä